

lijf vervolgd. Wij houden het er voor dat de Wal-
den meer er van gediend zijn dat vele Italianen
zich bij hen voegen, dan dat zij bevoorrecht worden.

Over het algemeen hebben de Franche protes-
tanten in de Dreyfus-zaak partij gekozen voor
Dreyfus of liever: zij hebben gestreden voor de
revisie van het vonnis. De heer Schreier Kestner,
lid van den Senaat, die het eerst voor Dreyfus
openlijk opnam, is protestant. De protestantsche
bladen waren eenstemmig vóór de revisie. Toch
knaagt de *Revue Libre* er over dat eenige abonnee's
hun abonnement hebben opgezegd alleen omdat
het blad voor de revisie streed. Daartegenover heb-
ben eenige vrienden van het blad zich verplicht
gevoeld om de directie voor de geleden verliezen
schadeloos te stellen.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

APPELEN-JAN.

Zoo heette of liever zoo werd genoemd een
man, die in der tijd dat aan dat zijn waar in
de stad u te koop ventte. Hij handelde voor-
namelijk in appelen. Met welken naam hij zijn
brieven ondertekende — als hij die ooit
schreef — ben ik nooit te weten gekomen. Wel
weet ik, dat Jan een vroom man was, ijerig en
eerlijk in al zijn doen.

Op zekeren dag schelde hij aan een huis, waar
onder anderen een student woonde, de zoon des
huizes, die toen juist in de zijkamer zat. De
meid deed open, en Jan sprak met zijn grove
stem:

„Mooie pimpeldoor!“, meise, blijft twee wat!
Meteen klom een luid gelach achter de
opende kamerdeur, en een stem riep:

„Zeg reis, jij taalbederver, wat voor jij hier uit?“

De goede Jan wist niet hoe hij 't had. Tegelijk
echter vertoonde zich in de gang een forsche
gestalte. „Was die van den student, welke riep?“

„Zeg man, als je mijn gehoor weer zo rad-
braakt werk ik je de stoep af!“

Jan zei niets, de ander ging heen, en de meid
kwam toen om „pimpeldoren“ te koop.

Een paar dagen later liep Jan bij zijn kar,
toen hij den student dicht bij zich bespeurde.

Hij groette den jonkman beleefd en zei toen:
„Mijnheer, zoudt u mij een plezier willen
doen?“

„Jawel, man.“

„Nu helpt u mij dan even met mijn kar tegen
de brug op.“

De student deed het, maar al spoedig be-
merkte hij, dat appelen Jan hem alleen liet wer-
ken. De kar kwam niet verder.

„Hoor eens“, zei hij, „dat gaat niet. Ik kan
alleen zoo'n kar niet voortkrijgen.“

„Niet mijnheer“, zei Jan, „dan zal ik het be-
proeven. Laat maar los.“

En meteen, al zijn kracht er op zettend,
stuwde Jan den wagen voort, de brug op.

„Ziet ge mijnheer“, sprak hij toen, „zoo heeft
elk zijn gave. Ik weet niet precies hoe ik alles
zeggen moet, en doe 't maar op mijn burgerlij's
manier. Praten zoo als 't behoort kan ik niet.
Maar u doet mij weer niet na, wat ik daar zoo
even deed. In de Schrift staat: elk zijn werk.
God heeft een ieder zijn taak toegewezen en
men kan niet van elk alles vergen.“

De student zweeg en ging heen. Maar hij
heeft Jan nooit weer uitgelachen.

AAN VRAGERS.

We gaan met de vragen voort. Eerst komt
de 2e van M. W. te A.

Ik lees in Matth. 27: 9:

„Toen is vervuld geworden hetgeen gesproken
is door den profet Jeremia, zeggende: En zij
hebben de dertig zilveren penningen genomen,
de waarde des gewaardeerden van de kinderen
Israël, denwelken zij gewaardeerd hebben.“

Hieronder staat een verwijzing naar Zach.
11: 12. Nu wordt in deze tekst ook wel ge-
sproken van de 30 silverlingen, maar ten eerste
is het toch niet de tekst, en ten tweede is
het Jeremia niet die hier spreekt.

Nu is mijn vraag deze: is de tekstverwijzing
niet juist, dus dat het wel door Jeremia gespro-
ken is, of is het een verkeerde vertaling, of
een fout die niet het telkens drukken en her-
drukken van den Bijbel is ingeslopen?

Met *herdrukken* kon zulk een fout kwalijk
ontstaan, maar er is hier ook geen sprake van
een fout.

Matth. geeft hier het hoofdzakelijke uit
een profetie van Zacharia, en diens voorspelling
heeft weer een zeer nauw verband met die van
Jeremia. Deze laatste had, gelijk blijkt uit
Jeremia 19, door een voorbeeld, het verbreken
van een aarden vat in het onreine dal Ben-
Hinnom de verwoesting van Jeruzalem, dat den
waren God verwerp, aangekondigd. Zacharia
stelt nu meer uitvoerig dit strafgericht voor,
onder een beeld dat men bij dezen profetie vindt
van een herder, wat we nu niet verder behan-
delen. Matth. noemt Jeremia wijl hij de
oudste was, lang voor Zacharia leefde en de
profetie gaf, die Zacharia om zoo te zeggen
uitwerkte. Het komt hierbij niet zozeer aan op
de woorden als op de zaak.

Nu komen weer J. M. V. te R. c. s. aan de
beurt.

10 Een oud spreekwoord zegt: „Met den 1sten
April stuurt men de gekken naar men wil.“

Sommigen zeggen, dat niet op 't verlies van de
stad „Brielle“ door Alva in 1572, maar anderen
daarentegen beweren: 't Ziet op 't zenden van
den Christus van Pilatus naar Herodes en terug.

Over deze vraag is reeds vroeger elders ge-
sproken. Dat de zaak iets met den Briel uit-
staande zou hebben is wel te betwijfelen. Im-
mers, ook en denk ik nog meer dan bij ons,
was in Frankrijk de 1ste April befaamd, en dan toch
zeker niet wegens de ineenval van den Briel.

Peisijn d'Amris is daar de gewone naam voor zoo
iets als lopperij, schoon de Fransen ook al
niet weten waar die „Aprilvis“ van dan komt.

Mogelijk is, dat de gewoonte om een onnozel
mensch of kind op 1 April om een zotte bood-
schap te zenden, b.v. om ijerlijen te halen, in
verband staat met het zenden van Christus naar
Herodes, die Hem bespottte. 't Paascheest valt
juist om den tijd van April. Doch zekerheid is
in dezen nog niet te geven.

20 Spreek de Heilige Schrift van ziel, lichaam
en geest, waarin en in hoeverre zijn ziel en
geest onderscheiden?

De Bijbel spreekt van Ziel en Geest, soms
onderscheidelijk, soms als twee woorden voor
hetzelfde.

Wij lezen b.v. dat het stof weerkeert tot stof
en de geest tot God die hem geschapen heeft.

En wederom dat het een mensch niet baat of
hij de geheele wereld kent en hij leidt schade
aan zijn ziel. Hier betekenen *geest* en *ziel* beide,
datgene wat bij den dood niet sterft, en in de
opstanding weder met het lichaam wordt ver-
eenigd.

3) Een verbarstering van Pépin d'or, (gouden pit)
naam van een appelsoort.

Maar *ziel* kan ook beteekenen het leven, 't
welk is in het bloed en dat zoowel menschen
als dieren hebben. (Wel wordt dit een enkele
maal ook geest genoemd, doch dan staat er
veelal iets bij b.v. *geest des levens*, zoo b.v. Gen.
7: 15; En van alle vleesch, waar een geest des
levens in was, kwamen er twee en twee tot
Noach in de arke.

Ziel vindt men in die betekenissen b.v. in Gen.
9: 4: Doch het vleesch met zijne ziel, dat is
zijn bloed, zult gij niet eten.

Men moet dit al lezende wel onderscheiden,
en kan evenmin zeggen: Ziel en geest is een,
als: Ze zijn steeds onderscheiden, wat de be-
naming betreft. Maakt men het onderscheid, dan
is de Ziel datgene waardoor alle vleesch leven
in zich heeft, Geest datgene wat denkt. Zoo
wordt gezegd dat des Heeren Geest getuigt met
den geest des geloovigen, en bidt de psalm-
dichter om een vasten Geest.

HOOGENBIRK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Paarweddige, 27 Oct. 1898.

Hooggeachte Redacteur!

Heden bracht de mail mij uw blad van 2
Oct. 11. Ds. Winckel deelde daarin iets mede van
wat in een Engelsch en Fransch blad stond,
met name, dat op een Zendingconferentie ge-
constateerd was dat alle inlandische ambtenaren
op Java Mahomedanen moeten zijn en dat wan-
neer een hunner Christen wordt, hij aanstands
ontslag krijgt. Ds. W. voegde daaraan toe: „Deze
mededeelingen zijn niet geheel juist, wij weten
er althans niets van, dat wanneer een Javanen,
die Mahomedaan of Heiden was, tot het Chris-
tendom overgaat, hij daardoor, als hij een ambt
bekleedt, uit 's lands dienst ontslagen wordt.
Officieel is dit niet voorgeschreven.“

Zij het mij vergund naar aanleiding hiervan
het volgende te ontleenen aan de *Indische Gids*
van September blz. 1038: „Het is nog niet
voorgekomen dat ook Inlandische bestuursamb-
tenaren met name Assistent-Weledone's enz. Chris-
tenen zijn geworden. Voor Regenten bestaat
een wettelijk bezwaar, reeds meermalen bespro-
ken. Dit bestaat echter niet voor de andere
bestuursambtenaren. In Oost-Java werd eenige
jaren geleden een Javaansch Christen op de
voordracht gesteld, om tot Assistent-
Weledone zede klasse benoemd te worden,
welke voordracht door de Regeering niet is
overgenomen, omdat zij een Christen gold.
Het standpunt waarop de Regeering zich
stelt, is, dat zij den tijd daartoe nog niet
gekomen acht. Intusschen was de Gouverneur-
Generaal van gevoelen, dat Christenlanders,
die daarvoor bekwaam en geschikt zijn, niet
behoeven uitgesloten te worden van het bekle-
den van zoodanige landsbedieningen als pak-
huismeeesters en dergelijke, die niet geacht kun-
nen worden te behooren tot de Inlandische be-
stuursloopbaan.“ Mr. F. C. Hekmeijer, rechtelijk
ambtenaar in Ned.-Indië, die dit schrift, ver-
wijst daarbij naar Bijlage C, Koloniaal Verslag
1890. Al is het dus niet officieel voorgeschre-
ven, dat zulk een bestuursambtenaar, als hij
Christen werd, uit 's lands dienst moet ontsla-
gen worden, feitelijk komt het toch hierop neer,
dat bestuursambtenaar zijn en in den Christus
gelooven en dien belijden, voor den Javanen niet
zoel mogelijk is. De mededeeling in genoemde
bladen is dus niet zoo geheel onjuist en het
strekt zeker onze natie niet tot eer, dat er zoo
in het buitenland geschreven kan worden. Dat
hier onder de bevolking een zelfde meening be-
staat, blijkt dunkt mij uit het volgende woord van
bovengenoemden schrijver: „Soms wordt de leer
verkondigd, dat het Gouvernement het „Christen
worden“ liever niet ziet, want dan het feit,
dat geen der hoofden Christen is, en de
minder welwillende houding van een of ander
bestuursambtenaar, als bewijzen worden aange-
haald. De bestuursambtenaren hebben namelijk
hun onzijdigheid op het punt van godsdienst
wel eens zoo bewaard, dat de Inlander den in-
druk kreeg, alsof het Gouvernement het niet
wenscht dat de Inlander Christen wordt.“ blz.
1032 t. a. p. Na de aanblijding mijner beleefde
groete noem ik mij

Uw broeder in Christus
L. ADRIAANSE.

Geformeerde Gezindheid.

Geformeerde Kerken.

BEROEPEN: Westeremden, J. Sybesma, cand. te
Kampen.

AANGENOMEN: Wilnis, J. van Loonhuizen, cand.
te Heteren.

BEROEPEN: Broek op Langendijk, W. H. Gispem
Jr., te Breukelen. — Oosterland, C. Stokete, te
Bolnes. — Zalt-Bommel, C. S. Boss, te Middel-
harnis. — Buiksloot en Zunderdorp, W. F. S. van
Lingen, te Lollum. — Wijkkel en Balk, G. Ober-
man, te IJlst.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Horsten, J. C. E. van Herwerden,
cand. — Jaarsveld, J. M. Schippers, te Blauw-
kapel. — Assendelft, H. E. Knappert, cand. —
Huisdunne, A. Gelderman, te Bunschoten. — Oos-
terwijverd, J. Theijssen, cand. te Sijdehuizen. —
Waterlandkerke (Zee), H. Brink, cand. te Rui-
nswold. — Scherpenisse, C. van der Voort van
Zijp, cand. te Hilversum. — Hoogblokland en
Blokzijl, M. G. Blauw, cand. te Schoonhoven. —
Terkaple, G. Tjalma, te Veen. — Hiaure, c. a. m.
de Jong, te Wijnsterp. — Oude en Nieuwe We-
tering, H. C. Briet, cand. te Leiden. — Ottoland
en Nederblokkand, D. Niessen, te Drunen. — Buik-
sloot W. F. S. van Lingen, te Lollum. — Mijnsheer-
renland, K. Verhagen, te Zullen. — Steldendam, C.
A. van den Akker, cand. — Borselle, J. Gouver-
neur, cand. te Rotterdam. — Blitterswijk c. a. C.
A. Klinkenberg, te Beuningen. — Oudelande, J. M.
Lammers, cand. te Helder. — IJselmonde, G. Nijhuis,
te Veendam. — Hoek, A. F. Ch. Pont, te Nisse. —
Edam, J. C. Pool, te Haastrecht. — Mantgum, C.
Niemeijer Mz., te Tjallebert.

AANGENOMEN: Groote Lindt c. a. A. Prins, cand.
— Loonschendam, B. Moorrees, te IJabyloniën-
broek. — Rijsoord c. a. F. H. van Leeuwen,
cand. — Breskens, R. Meuwenvan, cand. — Doorn.
— Austerlitz, M. Barendrecht, cand. te Doorn.
— Valkenburg, J. Koeck, te Dordrecht. — Zandweer,
H. F. O. H. Uijffers, te Horsesen.

BEROEPEN: Aalsum, H. Smelt, te Haarloo. —
's Heerenhoek, R. Meuwenvan, cand. te Doorn. —
Wilhelminadorp en Daarle, C. A. van den Akker,
cand. te 's-Gravenhage. — Heinkensland, C. van
der Hoeven Jr., te Domburg. — Cillaarsbroek en
Kootwijkerbroek, G. Th. van Bensenkom Jr., cand.
te Utrecht. — Aartswood, H. Klimp, cand. te Gro-
ningen. — Hasselt, J. A. van Boven, te Oud-Beier-
land. — Puiflijk, F. H. van Leeuwen, cand. te
Utrecht. — Weert, R. Adriana Engels, te Midwolda.
— Oud- en Nieuw-Gastel, P. Peter, te Wage-
ningcn. — Heer Hugowaard, L. B. Onnes, te IJzen-
dijke. — Goedereede en Vroomshoop, M. G. Blauw,
cand. te Schoonhoven. — Stevensse, E. B. Cou-
wée, cand. te Leiden. — Merckelpe, A. Prins,
cand. — Dirksland, J. Vonk, te Oldebroek. —
Dulfsen, E. H. Jonkers, te Zuid-Beierland. — Lek-
mond, J. Visser, te Woudenberg. — Rittum, E.
Klaassen Hs., cand. te Oosterbeek.

Advertentien.

Voor de talrijke bewijzen van hartelijke deel-
neming, ondervonden bij het smartelijk verlies,
dat ons trof, betuigen wij onzen diepgevoelden
dank.

Namens de familie,
H. BOUMAN.

Sappemeer, 15 Dec, 1898.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,

Prinsengracht bij de Prinsensstraat.

No. 157.

AMSTERDAM.

Bijzondere Aandacht

wordt gevestigd op

GOLDSCHMEDING'S

Piano's en Orgels,

welke uitmaken in

TOON EN DUURZAAMHEID.

Een geheel eenige sortering
in onze Magazijnen

Warmoesstraat 141

en
Keizersgracht 305,

AMSTERDAM.

Biljke Prijsnotering.

Catalogus gratis.

H. HOEKSTRA,

De Heidelbergsche Catechismus

in twee en vijftig leerredenen.

Prijs ingenaaid f3.75; gebonden f4.50.

BOEKHANDEL

VOORHEEN

Amsterdam. HOEKER & WORMSER

Pretoria.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.

Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 729.

Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:

Mr. TH. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr.
A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINGK VAN DER OYE

Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen

KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

In mijn Generaal-Depôt, — gevestigd:

INTERNATIONALE APOTHEEK van ALBERT SOMMER

(Duitsch Gediplomeerd Apotheker)

Heiligenweg, hoek Singel, Amsterdam, —

zijn uitsluitend door mij verkapt en gepotentieerde medicamenten verkrijgbaar.

Het Depôt is in den laatste tijd aanmerkelijk verhoogd. Ik verzocht
vooral om op het Fabriekmerk te letten, daar dit wordt nagebootst.

Men adresseere:

Homoeopathisch Centraal-Depôt

DR. WILLMAR SCHWABE — AMSTERDAM.

DR. WILLMAR SCHWABE.

Prijscourant en alle Brochures GRATIS verkrijgbaar.

ROOSTERS 1899

voor de

Zondagsscholen.

1. van Ds. DE GAAY FORTMAN.

2. van A. J. HOOGENBIRK en
C. WIEGAND.

GEPERFOREERD.

Prijs van elk f0.04; 100 Ex. f3.—

BOEKHANDEL

VOORHEEN

Amsterdam. HOEKER & WORMSER.

Pretoria.

In dank ontvangen voor den bouw der Chr.

School te Broek onder Alkerwoude:

Geref. kerk: Driesum f 12; ged. eener coll.
te Bergum f 150; idem te Kampen f 8.25; uit
de Catechistieus te Winterswijk f 4.

Door den ondergetekende geaccordeerd te
Hilversum f 38.75; gift van J. K. Delden f 1;
O. K. Oostwolder f 2.50; 10 bl. postz. van
N. N. te H.; door Ds. v. Kasteel, van Mei. R.
te 's-Gravenh. f 7.50; van de Jongel. vereen.
te Broek o. d. Akkerw. f 6.20.

Wie is thans willig en in staat nog een steentje
bij te dragen, wijl we met den bouw bezig zijn;
ook zal ons de toezending der giften aangenaam
zijn van enkele kerkeraden en particulieren, die
ons toegeregt zijn om gestort te worden wan-
neer de bouw begonnen was.

Namens het Bestuur:

R. J. FEITSMA, Secret. Penningm.

IN EEN LANG GEVOELDE BEHOEFTE

is voorzien door de uitgave van twee zeer
fraaie Bijbelsche Prentenboeken:

Bijbelsche Verhalen.

Bijbelsche Vertellingen.

Beide door CHRISTINE DOORMAN.

De mooiste verhalen uit het O. T. en de
gelijkenissen van de Verl. Zoon en de Barnh.
Samaritaan.

Prachtig uitgevoerd en geschikt voor elk kind.
Uitg. van W. DE HAAN, Utrecht.

P. VAN ELJK,

Firma JOHANNES KRAMER & Co

DAM 15-17, AMSTERDAM.

Kopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS
Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN
en BELEENINGEN. Nemen gelden a DEPOSITO 1/2 pCt. onder prolongatiekoers. Bedragen
tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

OPROEPING.

Staats-Mijnschool te Pretoria.

Mits dezen geschiedt oproeping van applicanten voor de betrekking van:

DOCENT in Mineralogie, Geologie en
Mineraal-Analyse,

AAN DE

Staats-Mijnschool te Pretoria.

Alleen applicanten van beslist Christelijke beginselen kunnen voor deze betrek-
king in aanmerking komen. Bij de applicatie moeten daarvan bewijzen overgelegd
worden met:

- A.—bewijs van Lidmaatschap eener Protestantsche Christelijke Kerk,
- B.—bewijs van behoorlijk voltooide academische studie (zoo mogelijk),
- C.—bewijs van goed zedelijk gedrag,
- D.—bewijs van voldoende kennis der officieele landstaal (Hollandsch),
- E.—verklaring van bereidheid om desverleischt den eed van getrouwheid aan
de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek af te leggen.

Vast Salaris f 800,— per jaar.

Reiskosten worden billijk vergoed.

Applicatie met de vereischte stukken moeten gericht zijn tot den Super-
intendent van Onderwijs te Pretoria en vóór den 4den Januari 1899
bezorgd worden op het Consulaat-Generaal der Zuid-Afrikaansche
Republiek te Amsterdam, Nicolaas Witsenkade No. 9.

AMSTERDAM, 14 December 1898.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributien:

Door den heer T. Kuiper te Hilversum f 1;
door den heer G. W. Nederbragt te Velp f 2.50;
door den heer A. Pijl (zn. uit Alblasdorp)

f 73; uit N. Lekkerland f 34; uit Sileddrecht
f 19.50, samen f 126.50; door den heer K.
Dingemans te Grijpskerke f 31; door den heer
G. Schimmel te Amersfoort f 1; door den heer
R. van Hartwijk te Rossum f 37.50; door Ds.
W. de Jonge te Loppersum f 7; (1897) door
het loc. Comité te Amsterdam ge storting f 500;

door den heer B. Ubbink te Doornburg (1897) f 8;
door den heer L. Jaarsma te Loenen (1897)
f 8; van den heer H. van Laipen te Maas-
sluis f 2.50; door den heer W. H. Massink te
Doorn f 2.50; door Ds. D. Koffijberg te Bar-
neveld van Meij. W. f 1.

Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit.)
Van de Ger. kerk te Hardenberg en Heemse
B (1897) f 10.50; bij een spreekbeurt door den
heer Jb. van O. te Haarlem f 6.67; van de
Ger. kerk te Kralingen f 55.97 1/2; van idem
te Antwerpen f 5.50; van idem te Utrecht
f 229.06 1/2; van idem te Zeist f 37.26 1/2; na-
gift f 1, samen f 38.26 1/2; van idem te Drie-
bergen f 17.40; van idem te Amerongen f 5.55 1/2;

van idem te Benschop f 4.72; van idem te
Lopik f 7; van idem te de Bildt f 3.14 1/2; van
idem te Harmelen f 5; van idem te Doorn f 6.25;
van idem te IJsselstein f 3.35; van idem te Mont-
foort f 2.28; van idem te Vreeswijk f 12.07 1/2;
van idem te Linschoten f 3.35; van idem te
Vleuten en de Meern f 2.91.

Aan Schenkingen:
Door den heer J. van Beek van eenige werk-
lieden f 25; gevonden in de collecte oude kerk
te Amsterdam f 1.

Voor de Bibliotheek:
Door Prof. Dr. J. Woltjer van den heer K. v.
Ham te Breskens de Byen-coarf der H. Room-
sche Kerke, door Ch. v. Marrix; van de Cen-
trale commissie voor de statistiek: Maandcijfers
No. 12; van het hoofdbestuur van den Alg.
Ned. Vrededond: Bulletin der VIIIe Congrès
Universel de la Paix, a Hambourg; van Prof.
Dr. J. Woltjer: Jaarboek der Rijks-Universiteit
te Groningen 1877—1891, 1893, 1894; van den
schrijver: Stellingen, ter verkrijging van den
graad van Doctor in de Rechtswetenschap aan
de Universiteit te Groningen, door P. Dieleman.

S. J. SEEFAT,

Hilvers